

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME BECERİLERİ YETERLİK ALGILARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ*

Doç.Dr. Murat TUNCER
Fırat Üniversitesi, mtuncer@firat.edu.tr
Emine GEÇİM
eminegecim@gmail.com

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme yeterliklerine sahip olma seviyelerine dair görüşlerini değerlendirmektir. Bu amaçla Ölçme ve Değerlendirme Becerileri Ölçeği (ÖVDB) geliştirilmiş ve elde edilen bulgular bazı değişkenlere göre incelenmiştir. Araştırmada mevcut durumu tespit etme amaçlandığından tarama modeline başvurulmuştur. Araştırmanın örneklemi Elazığ il merkezi, Elazığ Maden ilçesi, Bitlis il merkezi ve Bitlis Güroymak ilçesinde bulunan okullarda görevli sınıf öğretmenleridir. Araştırmanın veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen ölçme ve değerlendirme becerileri yeterlik alguları ölçeği kullanılmıştır. Açıklayıcı faktör analizine göre ölçeğin dört alt boyutu vardır. Ölçeğin bu dört alt boyutu toplam varyansın yüzde altmış üçünü açıklamaktadır. Ölçeğin cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı ise .967 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin uygulanması suretiyle elde edilen veriler ise çeşitli analiz teknikleriyle karşılaştırılmıştır. Bu kapsamda dağılımın homojen olduğu durumlarda bağımsız gruplar t testi ve tek yönlü varyans analizi, dağılımın homojen olmadığı durumlarda ise Kruskal Wallis H ve Mann Whitney U testlerinden, etki büyüklüğü ve bağıl değişkenlik katsayısından yararlanılmıştır. Araştırma bulgularına göre sınıf öğretmenlerinin çoğunluğu ölçme ve değerlendirme etkinliklerine başvurma nedeni öğrenme düzeylerini belirlemek, en çok tercih edilen ölçme aracı ise sırasıyla çoktan seçmeli testler ve açık uçlu sorulardır. Araştırma sonucunda gelişmişlik düzeyi, kıdem ve kadrolu çalışma durumunun ölçme ve değerlendirme becerileri yeterlik algularını anlamlı düzeyde farklılaştırdığı belirlenmiştir. Araştırmada kıdemli öğretmenlerin kıdemi daha az olan öğretmenlere göre kendilerini daha yeterli gördükleri belirlenmiştir. Bu sonuca göre yükseköğretim programlarında okutulan ölçme ve değerlendirme derslerinin niteliği gözden geçirilmelidir. Öğretmenlerin programlardaki ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarını zaman alıcı olarak tanımladıkları görülmektedir. Dolayısıyla hem ölçme ve değerlendirme etkinlikleri hem de eğitimin daha nitelikli yürütülebilmesi için sınıf mevcutları azaltılmalıdır.
Anahtar Kelimeler: Sınıf Öğretmenleri, ölçme ve değerlendirme becerileri, yeterlik algısı, ölçek geliştirme, ölçme ve değerlendirme yeterlikleri

EVALUATION OF MEASUREMENT AND EVALUATION SKILLS QUALIFICATION PERCEPTIONS OF ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS ACCORDING TO VARIOUS VARIABLES

ABSTRACT

The aim of this research is to assess the views of classroom teachers on their ability to have measurement and evaluation competencies. For this purpose, Measurement and Evaluation Ability Scale was developed and the findings were examined according to some variables. Survey model was used because it was aimed to determine the current situation in the research. The sample of the research consists of elementary teachers who work in Elazığ province, Elazığ Maden province, Bitlis and Bitlis Güroymak province. As a data collection tool, proficiency perception scale was developed by the researchers. According to the explanatory factor analysis, there are four sub-dimensions of the scale. These four subscales of the scale describe sixty-three percent of the total variance. The cronbach Alfa reliability coefficient of the scale is .967. The data obtained by applying the scale was compared with various analysis techniques. Independent groups were tested for t-test and one-way ANOVA when the distribution was homogeneous, and Kruskal Wallis H and Mann Whitney U tests were used for the case where the distribution was not homogeneous, the effect size and relative variability coefficient were used. As a

* Bu çalışma Emine Geçim'in yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

result of the research, it was determined that the level of development, seniority and permanent working status differed significantly in the proficiency perceptions of measuring and evaluating skills. It has been determined that senior teachers in the survey have felt themselves more competent than teachers with less seniority. However, the perception of competence among teachers with less seniority should be higher. New graduates should define themselves more adequately in terms of these skills as a result of the training they have received. According to this result, the quality of the measurement and evaluation courses taught in the higher education programs should be revised. Teachers seem to define the measurement and evaluation approaches in the programs as time consuming. Therefore, classroom abilities must be reduced so that both assessment and assessment activities as well as education can be carried out with higher quality.

KeyWords: Elementary school teachers, measurement and evaluation skills, proficiency perception, scale development, proficiency of measurement and evaluation.

GİRİŞ

Eğitim bireysel, kurumsal veya toplumsal anlamda gelişmeyi ve değişmeyi sağlamanın bir yoludur. Bazen de sektörel gelişmeler eğitim süreçlerini geliştirip değiştirir. Bu anlamda hem gelişmekte olan dünyaya ayak uydurmak hem de toplumun gereksinimlerini karşılamak adına eğitim sistemlerinde değişimlerin yaşanması kaçınılmazdır.

Türkiye’de son on yılda eğitim-öğretim adına pek çok değişim yaşanmaktadır. Ancak bu değişim olgusunda değişmeyen tek hususun benimsenen öğretim yaklaşımı olduğunu söyleyebiliriz. Bu öğretim yaklaşımının adı yapılandırmacılıktır. Yıldız’a göre(2011) bu öğretim yaklaşımının değişimiyle birlikte konu merkezli anlayıştan ziyade öğrenci merkezli anlayış ön plana çıkmıştır. Yapılandırmacı yaklaşımda öğrenciler işbirliği içinde kendi öğrenmelerinden sorumlu bireyler olarak yetiştirilmektedirler. Öğretmenler ise öğrencilere öğreten değil öğrenmelerine rehberlik eden konumda yer almaktadırlar (Özenç, 2013).

Öğrenme-öğretme sürecinde meydana gelen bu değişiklikler öğrenmenin ölçülmesi ve değerlendirilmesi konusunda da değişikliklere yol açmıştır. Çünkü davranışsal yaklaşımı benimseyen bir eğitim sisteminde ürün odaklı bir değerlendirme söz konusu iken yapılandırmacı yaklaşımda ürün ile birlikte öğrenme-öğretme süreçleri de değerlendirilmektedir (Özenç, 2013). Sürece ağırlık verilmesi nedeniyle davranışsal yaklaşıma kıyasla daha farklı ölçme araçlarına ve yöntemlerine ihtiyaç duyulmaktadır. Geleneksel kâğıt-kalem testleriyle beraber sınıf içi ve sınıf dışı sergilenen davranışlar gözlemlenerek, öğrencinin ilgi ve tutumunu ölçerek ve öğrencinin kendi kendini değerlendirmesine fırsat tanıyarak öğrenci performansını her açıdan değerlendirmek mümkün olabilmektedir (Gelbal ve Kelecioğlu, 2007). Bu bakımdan öğrenme-öğretme sürecinin her basamağında ölçme ve değerlendirmeye ihtiyaç duyulmaktadır. Bu noktada öğretmenlere büyük görevler düşmektedir. Bir sınıfta öğrencilerin bir dersteki başarısı belirlenecekse o dersi veren öğretmen, ölçme ve değerlendirme becerisine sahip olması koşuluyla bunu yapabilecek en yetkin şahıstır (Eğri, 2006:22). Vural’ın da (2004:25) değindiği gibi öğretmen, eğitim sistemindeki en mühim değerdir. Eğitim-öğretimle öğretmen birbirleriyle bağlı dokular olup hiçbiri yalnız olarak anlam taşımamaktadır (Akt. Uzun, 2013).

İlköğretim programlarındaki değişiklikler ile önerilen ölçme ve değerlendirme yaklaşımları geleneksel yöntemlere kıyasla onları destekleyen, tamamlayan ve birey hakkında daha fazla bilgi sunan niteliğe sahip olmuştur. Anıl ve Acar (2008) yaptıkları araştırmada sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme araçlarını ve metotlarını kullanma konusunda sıkıntılar yaşadığını rapor etmiştir. Küçükahmet’e (2005) göre ilköğretim programlarının en zayıf özelliklerinden biri değerlendirme ögesidir. Gözütok, Akgün ve Karacaoğlu (2005) öğretmenlerin kendilerini en az yeterli gördükleri alanın ölçme-değerlendirme olduğunu

belirtmişlerdir. Yapılan araştırmalarda ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarının çok zaman aldığı (Acat ve Uzunkol, 2010; Anıl ve Acar, 2008; Tuncer, 2010), sınıfların kalabalık olması nedeniyle sorunlar yaşandığı (Çoruhlu, Nas ve Çepni, 2009; Okur ve Azar, 2011; Tuncer, 2010), öğretmenlerin hizmet içi eğitim ihtiyacı hissettikleri (Arslan, Kaymakçı ve Arslan, 2009; Bal ve Özkülekçi, 2010; Metin ve Özmen, 2010; Tuncer, 2010) gibi çeşitli bulgular elde edilmiştir. Bu araştırmalara karşın yeni programların öğrencilerin derslere ilgisini ve ders başarısını arttırdığı da (Çetin ve Çakan, 2010; Sezen ve Çimer, 2009; Şeyihoğlu ve Erbaş, 2010; Vural, Çoklar ve Şahin, 2010) ifade edilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin bu yeni değerlendirme yaklaşımlarını olumlu bulduklarına (Arslan, Kaymakçı ve Arslan, 2009; Ayvacı ve Nas, 2009; Kelecioğlu, Eroğlu ve Boztunç, 2010) yönelik bulgular da elde edilmiştir.

Eğitimde yaşanan bu gelişmeler, eğitimin önemli bir ayağı olan öğretmenlerin görev ve sorumluluklarına yeni boyutlar getirmiştir (Karaca, 2003). Bu görev ve sorumlulukları içeren öğretmenlik mesleğini icra edecek yeterlikte bireyler yetiştirilmelidir. Bu nedenle öğretmenlerde var olması gereken genel ve özel yeterlikler iyi araştırılarak belirlenmektedir (Karahana, 2008). Nitekim Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından yapılan çalışmalar neticesinde öğretmenlik mesleğine ait genel yeterlikler;

- (a) Bireysel ve Mesleğe yönelik Değerler - Mesleki Gelişim,
- (b) Öğrencinin Tanınması,
- (c) Öğrenmeye ve Öğretmeye ilişkin Süreç,
- (d) Öğrenme ve Gelişimin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi,
- (e) Okul-Aile ve Toplum Münasebetleri,
- (f) Programa ve İçeriğe dair Bilgi,

Şeklinde altı temel başlık altında toplanmıştır (MEB, 2006).

Öğretmen yeterlikleri eğitim kalitesine etki eden mühim bir etkidir. Öğretmenlik, genel kültür, alan bilgisi, pedolojik bilgiyi ve beceriyi zorunlu kılan bir meslektir. Öğretmenlerde var olması gereken bu önemli yeterliklerinden biri de ölçme ve değerlendirme bilgi ve becerileri yeterliğidir (Genç, 2008). Öğretmenlerin, ölçme ve değerlendirmeyi güvenilir ve objektif bir şekilde yapabilmesi için bu konuda yeterli eğitim almış olmaları ve bu almış oldukları eğitim sonucunda elde ettikleri bilgileri etkin bir şekilde kullanmaları gerekmektedir (Erdemir, 2007). Öğretmenlerin bu konuda yetersiz bilgi ve becerilere sahip olmaları sakıncalı sonuçlar doğurabilmektedir. Yararlı bir ölçme ve değerlendirme tekniği yanlış şekilde kullanıldığı zaman fayda yerine zarara sebep olabilmektedir (Çakan, 2004). Bu sahadaki eksiklerle gereksinimlerin belirlenmesi gerekli tedbirlerin alınması ve eğitimdeki kalitenin artırılması, öğretmenlerin kendilerini geliştirilmesine imkân verilmesi amacıyla öğretmenlerdeki ölçme ve değerlendirme uygulamaları düzenli biçimde takip edilmeli ve belirlenen eksikleri giderici tedbirler alınmalıdır (Genç, 2008).

Eğitim sisteminin boyutlarından biri olan öğrenme-öğretme sürecinin en genel amacı eğitimin tanımında da yer alan istendik davranışları öğrenciye kazandırmaktır. Öğrencilerin istendik davranışları kazanıp kazanmadığı, kazandıysa hangi düzeyde kazandığı ölçme ve değerlendirme işlemleri ile anlaşılmaktadır. Ölçme ve değerlendirme işlemleri hem bireyin öğrenmelerini destekleyen hem de hedefi ne düzeyde gerçekleştirdiğini ayırt edebilmemize yardım eder nitelikte olmalıdır (Bayram, 2011). Ölçme ve değerlendirme süreci ne kadar doğru kullanılırsa eğitim hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığı o derece iyi anlaşılır. Öğretmenlerin de ölçme ve değerlendirme yeterliği ne kadar yüksek olursa eğitimde yaşanacak aksaklıklar o denli azaltılır (Güneş, 2007). Öğretim sürecindeki bu aksaklıkları belirlemek ve bunlara çözüm

sunmak için öğretmenlerin, MEB'in (2009) belirlediği “Öğretmen Genel Yeterliklerinden”, “Öğrenmenin ve Gelişimin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi” yeterliğine bağlı “Ölçme Değerlendirme” alt yeterliklerine sahip olması gerekir (Pektaş, 2010).

Buraya kadar aktarılan araştırma bulguları ve görüşler ölçme ve değerlendirme anlamında henüz istenilen seviyeye ulaşamadığını göstermektedir. Dolayısıyla ölçme ve değerlendirme etkinlikleri eğitim-öğretim süreçleri açısından bir sorun olma hüvviyetini korumaktadır. MEB'in 2005 yılında ilköğretim okullarında uygulamaya koyduğu yeni program, diğer öğretmenlerle birlikte sınıf öğretmenlerine de öğretme ve değerlendirme süreçlerini birlikte yürütme görevi vermiş, çeşitli yenilikler getirmiştir (Acar, 2008). Bu bağlamda sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme alanına ait ihtiyaçlar belirlenerek önlemlerin alınması eğitimde kalitenin artırılması, sınıf öğretmenlerinin bu alandaki yeterliğine sahip olmaları, kendilerini bu konuda geliştirmelerine olanak sağlanması, ilköğretim birinci kademe 1-3. sınıflarda değişen not sisteminin benimsenmesi ve bu konularda aksaklıkları düzeltmeye yönelik önlemler alınması gerekmektedir. Bu araştırma ülkemizdeki ölçme ve değerlendirme sorunsalına sınıf öğretmenleri açısından yaklaşmaktadır. Araştırmanın genel amacı sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme yeterlik algılarının çeşitli değişkenlere göre değerlendirilmesidir. Bu genel amaç doğrultusunda sınıf öğretmenlerinin,

1. Ölçme ve değerlendirme etkinliklerine başvurma nedenleri nelerdir?
2. Sıklıkla kullandıkları ölçme ve değerlendirme yaklaşımları hangileridir?
3. Ölçme ve değerlendirme araçlarını hazırlamadaki yeterlik algıları nasıldır?
4. Ölçme ve değerlendirme araçları konusundaki hizmet içi eğitim ihtiyacı nasıldır? gibi sorulara yanıt aranmıştır.

Bunun yanında sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme becerileri yeterlik algılarının görev yapılan il, görev yeri, cinsiyet, istihdam şekli, mezun olunan fakülte, eğitim durumu, mesleki kıdem, okutulan sınıf ve sınıf mevcudu açısından anlamlı düzeyde farklılaşp farklılaşmadığı araştırılmıştır.

YÖNTEM

Bu çalışmada mevcut durumu tespit etme amaçlandığından tarama modeline başvurulmuştur. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan şey, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez (Karasar, 2009:76).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni olarak Elazığ il merkezi, Elazığ Maden ilçesi, Bitlis il merkezi ve Bitlis Güroymak ilçesinde bulunan devlet okullarında görevli sınıf öğretmenleri belirlenmiştir. Araştırmanın örnekleme ise evren içerisindeki 20 okulda görevli toplam 243 sınıf öğretmenin rastgele örnekleme metodu ile belirlenmesi sonucu oluşturulmuştur. Veriler araştırmacılar tarafından 2017 yılı güz yarısında 2 aylık bir zaman dilimi içinde toplanmıştır. Buna göre örnekleme oluşturan 243 sınıf öğretmenin bazı özellikleri Tablo 1'deki gibidir.

Tablo 1. Örnekleme ilişkin bazı bilgiler

Değişken		F	%
İl	Elazığ	131	53,9
	Bitlis	112	46,1
Cinsiyet	Kadın	115	47,3
	Erkek	128	52,7
Görev Yeri	Elazığ-Merkez	117	48,1
	Elazığ-Maden	14	5,8
	Bitlis-Merkez	34	14
	Bitlis-Güroymak	78	32,1
İstihdam Şekli	Kadrolu	202	83,1
	Ücretli	41	16,9
Mezun Olunan Fakülte	Eğitim Fakültesi	139	57,2
	Fen Edebiyat Fakültesi	30	12,3
	Diğer	74	30,5
Eğitim Durumu	Ön Lisans	26	10,7
	Lisans	206	84,8
	Yüksek Lisans	10	4,1
Mesleki Kıdem	1-5 yıl	75	30,9
	6-10 yıl	63	25,9
	11-15 yıl	36	14,8
	16 ve üzeri	68	28,0
Sınıf Mevcudu	20 Kişi ve Daha Az	81	33,3
	21-30 Kişi	141	58,0
	31-40 Kişi	18	7,4
	40 Kişi ve Üzeri	2	0,8
Okutulan Sınıf	Birleştirilmiş Sınıf	20	8,2
	Birinci Sınıf	56	23,0
	İkinci Sınıf	76	31,3
	Üçüncü Sınıf	37	15,2
	Dördüncü Sınıf	53	21,8
	Toplam	243	100,0

Örneklemin %47,3'ü (115) kadın, %52,7'si (128) ise erkek, %48,1'i (117) Elazığ il merkezinde, %5,8'i (14) Elazığ Maden ilçesinde, %14'ü (34) Bitlis il merkezinde, %32,1'i (78) Bitlis Güroymak ilçesinde görev yapmaktadır. Araştırmanın örneklemini Bitlis il merkezinde güvenlik nedeniyle artırılamamıştır. Katılımcıların %83,1'i (202) kadrolu, %16,9'u (41) ise ücretli olarak istihdam edilmiştir.

Mezun olunan fakülteye göre katılımcıların %57,2'si (139) eğitim fakültesinden, %12,3'ü (30) fen edebiyat fakültesinden, %30,5'i (74) başka fakültelerden mezundur. Sınıf öğretmenlerinin %10,7'si (26) ön lisans, %84,8'i (206) lisans, %4,1'i (10) yüksek lisans eğitimi aldığını belirtmiştir. Katılımcıların %0,4'ü (1) ise aldığı eğitimi belirtmemiştir. Örneklemin %30,9'u (75) mesleki kıdemini 1-5 yıl, %25,9'u (63) mesleki kıdemini 6-10 yıl, %14,8'i (36) mesleki kıdemini 11-15 yıl, %28'i (68) mesleki kıdemini 16 ve üzeri yıl olduğunu aktarıırken; %0,4'ü (1) ise mesleki kıdem yılını belirtmemiştir.

Katılımcıların %33,3'ü (81) sınıf mevcudunun 81 kişi, %58'i (141) sınıf mevcudunun 21-30 kişi, %7,4'ü (18) sınıf mevcudunun 31-40 kişi, %0,8'i (2) sınıf mevcudunun 40 ve üzeri kişi olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların %0,4'ü (1) ise sınıf mevcudunu belirtmemiştir. Katılımcıların %8,2'si (20) birleştirilmiş sınıfı, %23'ü (56) birinci sınıfı, %31,3'ü (76) ikinci

Tablo 2. Ölçeğin faktör yapısı ve madde faktör yükleri

Madde No	Faktörler ve Madde Faktör Yükleri			
	F1	F2	F3	F4
2.	.698	.317	.173	.179
8.	.688			
3.	.663			
9.	.632			
4.	.606			
7.	.594			
11.	.592			
14.	.579			
6.	.577			
15.	.566			
10.	.561			
1.	.559			
19.	.494			
31.	.460			
27.		.684		
30.		.678		
20.		.635		
29.		.635		
28.		.632		
22.		.614		
21.		.561		
17.		.543		
18.		.519		
24.			.763	
25.			.760	
34.			.637	
33.			.632	
23.			.440	
12.				.843
13.				.823
16.				.659
26.				.627
5.				.612
32.				.531
Faktör Özdeğerleri	16,732	2,010	1,547	1,333
Açıklanan Varyans	49,212	5,913	4,549	3,920
Toplam Açıklanan Varyansın %	49,212	55,124	59,674	63,594
KMO Yeterlik Ölçütü	.955			
Bartlett's Testi	X ² =6172,401; sd=561; p=,000			
Faktörlerin CronbachAlfa K.	.938	.919	.864	.890
Ölçeğin Tümü CronbachAlfa K.	.967			

Ölçeğin açımlayıcı faktör analizi sonucundaki KMO ve Bartlett's küresellik testi sonuçları (KMO=,955; X²=6172,401, sd=561, p=,000), veri grubunun faktör analizine uygun olduğunu göstermiştir.

Oluşan bu faktör yapısına göre etiketleme çalışması yürütülmüş, ölçekteki 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 19, 31. maddelerin Ölçme Amacı ve Planlama, 17, 18, 20, 21, 22, 27, 28, 29, 30. maddelerin Ölçme ve Değerlendirme Becerileri, 23, 24, 25, 33, 34. maddelerin Dönüt ve Rehberlik, 5, 12, 13, 16, 26 ve 32. maddelerin ise Sonuçları Raporlaştırma ve Paylaşma adı altında sınıflanabileceği düşünülmüştür. Aynı zamanda birinci faktörde yer alan maddelerin yük değeri ,460 ile ,698 arasında; ikinci faktörde yer alan maddelerin yük değeri ,519 ile ,684 arasında; üçüncü faktörde yer alan maddelerin yük değeri ,440 ile ,763 arasında, dördüncü faktörde yer alan maddelerin yük değeri ,531 ile ,843 arasında değişmektedir. Buna göre ölçek dört faktörlü olup tüm değerler nihai ölçekte yer alabilecek yeterli yük değerine sahiptir. Ölçeğin bu dört faktörlü yapısı ile toplam varyansın %63,594'ü açıklanabilmektedir. Ayrıca ölçeğin Cronbach's Alfa katsayısı hesaplanmış ve .967 olarak bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Nihai halini alan ölçeğin uygulanması suretiyle elde edilen veriler ise çeşitli analiz teknikleriyle karşılaştırılmıştır. Bu kapsamda dağılımın homojen olduğu durumlarda bağımsız gruplar t testi ve tek yönlü varyans analizi, dağılımın homojen olmadığı durumlarda ise Kruskal Wallis H ve MannWhitney U testlerinden, etki büyüklüğü ve bağıl değişkenlik katsayısından yararlanılmıştır. Tek yönlü varyans analizinde hangi gruplar arasında anlamlı fark olduğu Tukey HSD testine göre belirlenmiştir. Bağıl değişkenlik katsayısının 20'den küçük olması dağılımın homojen, 20-25 arasında olması dağılımın normal ve 25'den büyük olması dağılımın heterojen olduğu şeklinde yorumlanmaktadır (Karaca, 2008:264). Etki büyüklüğünün yorumlanmasında Green ve Salkind'in (1997; Akt. Büyüköztürk, Çokluk ve Köklü, 2012:189) belirtmiş olduğu aralıklar (.01:Küçük, .06:Orta, .14:geniş etki büyüklüğü) ve Cohen'in (1988) (≥ 0.5 : güçlü, ≥ 0.3 : orta düzey ve $\geq .01$ zayıf) etki büyüklükleri birlikte değerlendirilmiştir (Akt. Gliner, Morgan ve Leech, 2015:308). Ayrıca faktörler ve ölçekler arası ilişkinin tespiti için korelasyon analizi yapılmıştır.

BULGULAR

Araştırmada öncelikle sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme ihtiyacı ve başvurdukları ölçme araçlarına yönelik olarak yöneltilen sorulara verdikleri yanıtlar ele alınmıştır. Sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme etkinliklerine başvurma nedenleri verilen yanıtlara göre Tablo 3'deki gibi özetlenmiştir.

Tablo 3. Sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirmeye etkinliklerine başvurma nedenleri

No		Elazığ	Maden	Bitlis	Güroymak	Toplam
1	Hazırbulunuşluk	73	3	22	30	128
2	Öğrenme eksiklikleri belirleme	57	6	31	27	121
3	Öğrenme düzeylerini belirleme	102	9	23	29	163

Tablo 3'e göre öğretmenlerin çoğunluğu (N=163) ölçme ve değerlendirme etkinliklerine başvurma nedeni olarak öğrenme düzeylerini belirlemeyi göstermiştir. Örneklemin azınlık grubu (N=128) ise ölçme ve değerlendirmeye başvurma nedeni olarak öğrenme eksikliklerini belirlemeyi belirtmiştir.

Araştırmada ikinci olarak sınıf öğretmenlerinin sıklıkla başvurdukları ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarını belirtmeleri istenmiştir. Sınıf öğretmenlerinin verdikleri yanıtlara göre sıklıkla başvurdukları ölçme ve değerlendirme araçları Tablo 4'deki gibidir.

Tablo 4. Sınıf öğretmenlerinin sıklıkla kullandığı ölçme araç, değerlendirme etkinlikleri ve formlar

No	Ölçme araçları	Elazığ	Maden	Bitlis	Güroymak	Toplam
1	Çoktan Seçmeli	26	3	5	13	47
2	Soru Cevap	19	1	1	3	24
3	Eşleştirme	5	-	1		6
4	Açık Uçlu	15	1	7	3	26
5	Gözlem Formu	5		2	3	10
6	Ürün Dosyası	1				1
7	Sözlü Yoklama	4		1		5
8	Öz Değerlendirme	1	1			2
9	Boşluk Doldurma	6	1	6		13
10	Doğru-Yanlış Testleri	12		1	6	19
11	Kazanım Değerlendirme	6			6	12
12	Form Derecelendirme Ölçeği	3	1	5		9
13	Hazırbulunuşluk Testi	4			1	5

Tablo 4'e göre öğretmenler tarafından en çok tercih edilen ölçme aracı çoktan seçmeli testler(N=47), ikinci olarak açık uçlu sorular (N=26) olmuştur. Bulgular arasında dikkat çeken nokta ise sadece bir öğretmenin ürün dosyası kullanması ve öz değerlendirme tekniğini kullanan öğretmen sayısının 2 ile sınırlı olmasıdır.

Araştırma kapsamında sınıf öğretmenlerine yöneltilen üçüncü açık uçlu soru olan ölçme ve değerlendirme araçlarını hazırlamadaki yeterlik düzeyi algıları ile ilgilidir. Bu duruma yönelik bulgular Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme araçlarını hazırlamadaki yeterlik algıları

No		Elazığ	Maden	Bitlis	Güroymak	Toplam
1	Yeterliyim	110	13	34	62	219
2	Kararsızım	7	1	0	8	16
3	Yetersizim	0	0	0	8	8

Tablo 5'e göre öğretmenlerin çoğunluğu ölçme ve değerlendirme araçları hazırlamada yeterli olduklarını (N=219) düşünmektedir. Sadece Güroymak ilçesinde görev yapan 8 öğretmen bu konuda kendilerini yetersiz bulmuşlardır.

Araştırma kapsamında yöneltilen dördüncü açık uçlu soru sınıf öğretmenlerinin hizmet içi eğitim ihtiyacı duyduğu ölçme araçları ile ilgilidir. Bu soruya verilen yanıtlar Tablo 6'da görülmektedir.

Tablo 6. Ölçme ve değerlendirme araçları konusundaki hizmet içi eğitim ihtiyacı

No	Eğitim ihtiyacı duyulan konular	A	B	C	D	Toplam
1	Alternatif ölçme araç uygulamaları	1			1	2
2	Ölçme ve değerlendirmede puanlama	2			1	3
3	Değişen programlar	2				2
4	Bireyselleştirilmiş eğitim programı değerlendirme	2	2	1	2	7
5	Resim, müzik ve bireysel etkinliklerde ölçme ve değerlendirme		2	2		4
6	Soru hazırlama teknikleri		2			2

7	Ölçme ve değerlendirme sonuçlarının bilgisayar ortamında dönüştürme	3	1	4
8	Ölçme ve değerlendirme konusunda materyal hazırlama	2	3	3
9	1, 2 ve 3. sınıflarda objektif değerlendirme	3	3	2
10	Ölçme ve değerlendirme araçları hazırlama ve puanlama aşamaları	2	3	1
11	Ölçme ve değerlendirme sonuçlarını tespit etme	1	2	3
12	Üstün yetenekli öğrencilerin öğrenimlerini ölçme	1	2	3

A: Elazığ ili, B: Elazığ ili Maden ilçesi, C: Bitlis ili, D: Bitlis ili Güroymak ilçesi

Tablo 6’da yer alan yanıtlara göre sınıf öğretmenleri ağırlıklı olarak ölçme ve değerlendirme konusunda materyal hazırlamada (N=9) ve 1, 2 ve 3. sınıflarda objektif değerlendirme (N=8) konusunda hizmet içi eğitime ihtiyaç duymaktadır.

Araştırmada ayrıca sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme becerileri yeterlik algıları çeşitli bağımsız değişkenler açısından karşılaştırılmıştır. Bu bağımsız değişkenlerden ilki görev yapılan ildir. Sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme becerileri yeterlik algılarının il değişkenine göre karşılaştırma sonuçları Tablo 7’de görülmektedir.

Tablo 7. ÖVDBYA ölçeğine yönelik görüşlerin il değişkenine göre karşılaştırılması

İl	n	\bar{X}	SS	Levene testi		T testi			Eta-Kare
				F	p	sd	t	p	
Ölçme Amacı ve Planlama									
Elazığ	131	4,27	,425	2,761	,098	241	6,591	,000*	,153
Bitlis	112	3,85	,574						
Ölçme ve Değerlendirme Becerileri									
Elazığ	131	4,23	,507	,625	,430	241	7,274	,000*	,180
Bitlis	112	3,73	,569						
Dönüt ve Rehberlik									
Elazığ	131	4,37	,516	,354	,553	241	4,562	,000*	,079
Bitlis	112	4,06	,540						
Sonuçları Raporlaştırma ve Paylaşma									
Elazığ	131	3,97	,602	15,918	,000*	-	-	-	-
Bitlis	112	3,29	,800						
Ölçeğin Tamamı									
Elazığ	131	4,22	,432	1,203	,274	241	7,626	,000*	,194
Bitlis	112	3,75	,536						

*p<,05

Tablo 7’deki bağımsız gruplar t testi sonucuna göre ÖVDB ölçeğinin bütünü açısından il değişkenine göre Elazığ ilinde bulunanlar lehine anlamlı fark bulunmuştur(t(241)=7,626, p<,05). Benzer şekilde ölçme Amacı ve Planlama faktöründe (t(241)=6,591, p<,05), Ölçme ve Değerlendirme Becerileri faktöründe (t(241)=7,274, p<,05) ve Dönüt ve Rehberlik faktöründe de (t(241)=4,562, p<,05) Elazığ ilinde görev yapan sınıf öğretmenleri lehine anlamlı fark bulunmuştur. Sonuçları Raporlaştırma ve Paylaşma faktöründe ise dağılımın homojen olmadığı Levene testi sonuçlarından anlaşıldığından Mann Whitney U testine başvurulmuştur. Bu analize ait sonuçlar Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8. Sonuçları raporlaştırma ve paylaşma alt faktörüne ilişkin Mann WhitneyU testi sonuçları

İl	N	Sıralar Ort.	Sıralar Top.	U	p	Eta-Kare
Sonuçları Raporlaştırma ve Paylaşma						
Elazığ	131	151,35	19827,00	3491,00	,000*	,193
Bitlis	112	87,67	9819,00			

*p<,05

Mann Whitney U testine göre Sonuçları Raporlaştırma ve Paylaşma alt faktörü açısından anlamlı bir fark bulunmuştur (U=3491,00 ve p<,05). Bütün boyutlardaki eta-kare değerlerine göre il, ölçme ve değerlendirme becerileri üzerinde güçlü bir etkiye sahiptir.

Araştırmanın ikinci bağımsız değişkeni cinsiyettir. Ölçeğe yönelik yeterlik algılarının cinsiyete göre karşılaştırılması sonucunda elde edilen bulgular Tablo 9’da görülmektedir.

Tablo 9.ÖVDBYA ölçeğine yönelik görüşlerin cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılması

Cinsiyet	n	\bar{X}	SS	Levene testi		T testi		
				F	p	Sd	t	p
Ölçme Amacı ve Planlama								
Kadın	115	4,13	,549	,333	,564	241	1,385	,167
Erkek	128	4,03	,532					
Ölçme ve Değerlendirme Becerileri								
Kadın	115	4,01	,601	,216	,642	241	,266	,790
Erkek	128	3,99	,584					
Dönüt ve Rehberlik								
Kadın	115	4,28	,552	,231	,631	241	1,408	,160
Erkek	128	4,18	,544					
Sonuçları Raporlaştırma ve Paylaşma								
Kadın	115	3,68	,766	,113	,738	241	,231	,817
Erkek	128	3,65	,791					
Ölçeğin Tamamı								
Kadın	115	4,04	,541	,090	,765	241	,923	,357
Erkek	128	3,98	,533					

Tablodaki bağımsız gruplar t testi sonucuna göre, Ölçme ve değerlendirme ölçeğinin bütünü ve alt faktörleri açısından cinsiyet değişkeni açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır (p>,05).

Araştırmada sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme becerileri yeterlik algıları öğretmenlerin görev yeri açısından da karşılaştırılmıştır. Bu duruma yönelik olarak gruplardaki kişi sayısı bakımından bir değerlendirme yapılarak tek yönlü varyans analizi yerine Kruskal Wallis H (KWH) testi yapılmış sonuçlar Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10. ÖVDBYA ölçeğine yönelik görüşlerin görev yerine göre karşılaştırılması

Boyut	X^2	p	sd	Fark	Eta-Kare
Ölçme Amacı ve Planlama	40,668	,000	3	1>3, 1>4, 2>3, 2>4	,160
Ölçme ve Değ. Becerileri	59,465	,000	3	1>3, 1>4	,183
Dönüt ve Reh.	26,873	,000	3	1>3, 1>4	,091
Sonuçları Rap. ve Paylaşma	51,425	,000	3	1>3, 1>4, 2>3, 2>4	,199
Tamamı	61,173	,000	3	1>3, 1>4, 2>3	,201

1: Elazığ Merkez (N=117), 2: Elazığ Maden (N=14), 3: Bitlis Merkez (N=34), 4: Bitlis Güroymak (N=78)

*p<,05

Ölçme ve değerlendirme ölçeğinin Ölçme Amacı ve Planlama alt faktöründe anlamlı görüş farkı tespit edilmiş ($X^2(3) = 40,668$, $p < .05$), bu fark Elazığ-Merkez’de görev yapan sınıf öğretmenleri ile Bitlis-Merkez ve Bitlis Güroymak’ta görev yapan sınıf öğretmenleri, Elazığ Maden’de görev yapan sınıf öğretmenleri ile Bitlis-Merkez ve Bitlis Güroymak’ta görev yapan sınıf öğretmenleri arasında gerçekleşmiştir. Ölçeğin Ölçme ve Değerlendirme Becerileri alt faktöründe de anlamlı görüş farkı gözlenmiş ($X^2(3) = 59,465$, $p < .05$), bu fark Elazığ Merkez’de görev yapan sınıf öğretmenleri ile Bitlis Merkez ve Bitlis Güroymak’ta görev yapan sınıf öğretmenleri arasında gerçekleşmiştir. Ölçeğin Dönüt ve Rehberlik alt faktöründe gözlenen fark ise ($X^2(3) = 26,873$, $p < .05$), Elazığ-Merkezde görev yapan sınıf öğretmenleri ile Bitlis Merkez ve Bitlis Güroymak’ta görev yapan sınıf öğretmenleri arasındadır. Ölçeğin dördüncü alt faktörü olan sonuçları raporlaştırma ve paylaşma boyutunda da anlamlı düzeyde görüş farkı bulunmuş ($X^2(3) = 51,425$, $p < .05$), bu farkın Elazığ-Merkez’de görev yapan sınıf öğretmenleri ile Bitlis-Merkez ve Bitlis Güroymak’ta görev yapan sınıf öğretmenleri, Elazığ Maden’de görev yapan sınıf öğretmenleri ile Bitlis-Merkez ve Bitlis Güroymak’ta görev yapan sınıf öğretmenleri arasında olduğu görülmüştür. Ölçeğin bütünü için de anlamlı görüş farkı gözlenmiş ise ($X^2(3) = 61,173$, $p < .05$), bu fark Elazığ Merkez’de görev yapan sınıf öğretmenleri ile Bitlis-Merkez ve Bitlis Güroymak’ta görev yapan sınıf öğretmenleri, Elazığ Maden’de görev yapan sınıf öğretmenleri ile Bitlis Merkez’de görev yapan sınıf öğretmenleri arasında gerçekleşmiştir. Tablodaki eta-kare sonuçları görev yeri değişkeninin ölçme ve değerlendirme becerileri üzerinde güçlü bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir.

Araştırmanın bir diğer bağımsız değişkeni istihdam şeklidir. Kadrolu ve sözleşmeli öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme becerileri konusundaki yeterlik algıları bağımsız gruplar t testi ile karşılaştırılmıştır. Bu analize yönelik bulgular Tablo 11’de görülmektedir.

Tablo 11. ÖVDBYA ölçeğine yönelik görüşlerin istihdam şekline göre karşılaştırılması

İstihdam Şekli	n	\bar{X}	Levene testi			T testi			Eta Kare
			SS	F	p	sd	t	p	
Ölçme Amacı ve Planlama									
Kadrolu	202	4,16	,493	3,125	,074	241	5,468	,000*	,110
Ücretli	41	3,68	,596						
Ölçme ve Değerlendirme Becerileri:									
Kadrolu	202	4,09	,533	4,116	,044*	241	-	-	-
Ücretli	41	3,55	,662						
Dönüt ve Rehberlik:									
Kadrolu	202	4,28	,510	1,433	,232	241	3,074	,002*	,038
Ücretli	41	3,99	,671						
Sonuçları Raporlaştırma ve Paylaşma									
Kadrolu	202	3,78	,699	6,998	,009*	241	-	-	-
Ücretli	41	3,11	,902						
Ölçeğinin Tamamı									
Kadrolu	202	4,09	,480	3,023	,083	241	5,802	,000*	,123
Ücretli	41	3,59	,606						

* $p < .05$

Tablodaki bağımsız gruplar t testi sonucuna göre ÖVDB ölçeğinin bütünü açısından istihdam şekli değişkenine göre kadrolu çalışan öğretmenler lehine anlamlı fark bulunmuştur ($t(241) = 7,626$, $p < .05$). Ölçme Amacı ve Planlama faktöründe ($t(241) = 3,125$, $p < .05$) ve Dönüt ve Rehberlik faktöründe de ($t(241) = 1,433$, $p < .05$), kadrolu çalışan öğretmenler lehine anlamlı fark bulunmuştur. Etki büyüklükleri bakımından istihdam şekli değişkeninin

ölçeğin Ölçme ve Değerlendirme Ölçeğinin tamamında ve Ölçme Amacı ve Planlama boyutunda güçlü düzeyde, dönüt ve rehberlik boyutunda orta düzeyde bir etkisinin olduğu gözlemlenmiştir.

Ölçme ve Değerlendirme Becerileri ve Sonuçları Raporlaştırma ve Paylaşma faktörlerinde ise dağılımın homojen olmadığı Levene testi sonuçlarından anlaşıldığından Mann Whitney U testine başvurulmuştur. Bu analize ait sonuçlar Tablo 12’de sunulmuştur.

Tablo 12. Ölçeğin ölçme ve değerlendirme becerileri ve sonuçları raporlaştırma ve paylaşma faktörlerine ilişkin Mann Whitney U testi sonuçları

İstihdam Şekli	N	Sıralar Ort.	Sıralar Top.	U	p	Eta-Kare
Ölçme ve Değerlendirme Becerileri						
Kadrolu	202	132,42	26749,00	2036,00	,000*	,117
Ücretli	41	70,66	2897,00			
Sonuçları Raporlaştırma ve Paylaşma						
Kadrolu	202	131,39	26541,50	2243,50	,000*	,105
Ücretli	41	75,72	3104,50			

*p<,05

Mann Whitney U testine göre; Ölçme ve Değerlendirme Becerileri alt faktöründe (U=2036,00 ve p<,05) ve Sonuçları Raporlaştırma ve Paylaşma alt faktöründe (U=2243,50 ve p<,05) kadrolu öğretmenler lehine anlamlı fark bulunmuştur. Etki büyüklükleri bakımından ölçeğin her iki alt boyutunda istihdam şeklinin güçlü düzeyde bir etkisi vardır.

Araştırma kapsamında sınıf öğretmenlerinin bağımlı değişkene yönelik görüşleri mezun olunan fakülte açısından da karşılaştırılmak istenmiştir. Ancak ölçeğin sadece dönüt ve rehberlik alt boyutunda dağılım homojendir. Bu boyuta yönelik Anova analizi sonuçları Tablo 13’de verilmiştir.

Tablo 13. Dönüt ve Rehberlik alt boyutuna yönelik görüşlerin mezun olunan fakülteye göre karşılaştırılması

Mezun Olunan Fakülte	n	\bar{X}	Var. Kay.	Kar. Top.	sd	Kar. Ort.	F	p	Fark
Eğitim	139	4,21	G.arası	,273	2	,137	,452	,637	
Fen Edebiyat	30	4,19	G.İçİ	72,609	240	,303			
Diğer	74	4,28	Toplam	72,882	242				
Toplam	243	4,23					Levene (F=2,660 , p=,072)		

Dönüt ve Rehberlik boyutunda mezun olunan fakülte değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır (p>,05). Ölçeğin diğer alt boyutlarında ve tamamında dağılım homojen değildir. Bu duruma yönelik Levene testi ve buna bağlı Kruskal Wallis H (KWH) testi sonuçları Tablo 14’te verilmiştir.

Tablo 14. ÖVDBYA ölçeğine yönelik görüşlerin mezun olunan fakülteye göre karşılaştırılması

Boyut	Levene		Kruskal Wallis H	
	F	p	X ²	p
Ölçme amacı ve planlama:	3,582	,029*	2,565	,277
Ölçme ve değerlendirme becerileri:	6,897	,001*	1,849	,397
Sonuçları raporlaştırma ve paylaşma:	6,714	,001*	2,802	,246
Ölçeğinin tamamı	7,502	,001*	3,704	,157

*p<,05

Tablo 14’te de görüleceği gibi Ölçme Amacı ve Planlama, Ölçme ve Değerlendirme Becerileri, Sonuçları Raporlaştırma ve Paylaşma ve Ölçeğin tamamında dağılımın homojen olmadığı Levene Testi sonuçlarından anlaşıldığından Kruskall Wallis H analizi yapılmış, bütün bu boyutlarda mezun olunan fakülte değişkenine göre anlamlı düzeyde görüş farkı bulunamamıştır ($p>.05$).

Eğitim sistemimize zaman içinde farklı eğitim programlarından atamalar gerçekleşmiştir. Dolayısıyla bağımlı değişkene yönelik görüşler eğitim durumuna göre de karşılaştırılmak istenmiş, gruptaki kişi sayısı bakımından ciddi farklar olduğundan tek yönlü varyans analizi (Anova) yerine Kruskall Wallis H testi yapılmış ve sonuçlar Tablo 15’te belirtilmiştir.

Tablo 15. Eğitim durumu değişkenine göre Kruskall Wallis H analizi sonuçları

Boyut	Chi-Square	p	sd	Fark	Eta-Kare
Ölçme Amacı ve Planlama	4,269	,118	2	-	-
Ölçme ve Değerlendirme Becerileri	3,717	,156	2	-	-
Dönüt ve Rehberlik	6,367	,041*	2	2>1	,047
Sonuçları Raporlaştırma ve Paylaşma	3,180	,204	2	-	-
Tamamı	2,913	,233	2	-	-

1: Önlisans (N=26), 2: Lisans (N=206), 3: Yüksek Lisans (N=10)

Ölçeğin Dönüt ve Rehberlik boyutunda eğitim durumuna göre anlamlı fark tespit edilmiş ($F(2,239)=5,849$, $p<.05$), bu fark lisans mezunu olan sınıf öğretmenleri ile ön lisans mezunu olan sınıf öğretmenleri arasında gerçekleşmiştir. Ölçme Amacı ve Planlama, Ölçme ve Değerlendirme Becerileri, Sonuçları Raporlaştırma ve Paylaşma ve Ölçeğin tamamında Kruskall Wallis H analizi sonucuna göre anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p>.05$). Etki büyüklükleri bakımından eğitim durumu değişkeninin ölçeğin Dönüt ve Rehberlik boyutunda orta düzeyde bir etkisinin olduğu gözlemlenmiştir.

Kıdem değişkeni eğitim araştırmalarında sıklıkla araştırılan bir değişkendir. Bu değişken yardımıyla öğretmenlik deneyiminin araştırılan bağımlı değişken açısından anlamlı fark yaratıp yaratmadığı belirlenebilir. Bu amaçla örnekleme oluşturan öğretmenlerin bağımlı değişkene yönelik yeterlik algıları bu bağımsız değişken açısından da karşılaştırılmış, bu duruma yönelik tek yönlü varyans analizi (Anova) testi sonuçları tablo 16’da verilmiştir. Analiz sonucunda ölçeğin Ölçme Amacı ve Planlama alt faktöründe anlamlı görüş farkı tespit edilmiş ($F(3,238)=8,314$, $p<.05$), bu fark 11-15 yıl ve 16 ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri ile 1-5 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri arasında gerçekleşmiştir. Ölçeğin Ölçme ve Değerlendirme Becerileri alt faktöründe anlamlı görüş farkı gözlenmiş ($F(3,238)=11,828$, $p<.05$), bu fark 11-15 yıl ve 16 ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri ile 1-5 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri arasında ve 16 ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri ile 6-10 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri arasında gerçekleşmiştir. Ölçeğin Dönüt ve Rehberlik alt faktöründe anlamlı görüş farkı gözlenmiş ($F(3,238)=4,425$, $p<.05$), bu fark 16 ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri ile 1-5 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri arasında gerçekleşmiştir. Ölçeğin tamamında anlamlı görüş farkı gözlenmiş ($F(3,238)=12,165$, $p<.05$), bu fark 11-15 yıl ve 16 ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri ile 1-5 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri arasında ve 16 ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri ile 6-10 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri arasında gerçekleşmiştir.

Tablo 16. Mesleki kıdem değişkenine göre anova analizi sonuçları

Mesleki Kıdem	n	\bar{X}	Var. Kay.	Kar. Top.	sd	Kar. Ort.	F	p	Fark
Ölçme Amacı ve Planlama									
A	75	3,86	G.arası	6,724	3	2,241	8,314	,000*	3-1
B	63	4,06	G.ıçı	64,157	238	,270			
C	36	4,18	Toplam	70,881	241				4-1
D	68	4,28							
Toplam	242	4,07							
Levene (F=1,261, p=,289) Eta-Kare: ,095									
Ölçme ve Değerlendirme Becerileri									
A	75	3,73	G.arası	10,935	3	3,645	11,828	,000*	3-1
B	63	3,94	G.ıçı	73,348	238	,308			
C	36	4,19	Toplam	84,283	241				4-1
D	68	4,24							4-2
Toplam	242	3,99							
Levene (F=1,276, p=,283) Eta-Kare: ,130									
Dönüt ve Rehberlik									
A	75	4,09	G.arası	3,844	3	1,281	4,425	,005*	4-1
B	63	4,17	G.ıçı	68,902	238	,290			
C	36	4,28	Toplam	72,746	241				
D	68	4,41							
Toplam	242	4,23							
Levene (F=,575, p=,632) Eta-Kare: ,053									
Sonuçları Raporlaştırma ve Paylaşma									
A	75	3,36	G.arası	23,585	3	7,862	-	-	
B	63	3,46	G.ıçı	122,633	238	,515			
C	36	3,78	Toplam	146,218	241				
D	68	4,15							
Toplam	242	3,66							
Levene (F=9,319, p=,000*) Eta-Kare: ,161									
Ölçme ve Değerlendirme Ölçeğinin Tamamı									
A	75	3,77	G.arası	9,240	3	3,080	12,165	,000*	3-1
B	63	3,94	G.ıçı	60,259	238	,253			
C	36	4,12	Toplam	69,499	241				4-1
D	68	4,26							4-2
Toplam	242	4,00							
Levene (F=1,805, p=,147) Eta-Kare: ,133									

Kıdem (A: 1-5 Yıl), (B:6-10 Yıl), (C:11-15 Yıl), (D: 16 Yıl ve Üzeri)

*p<,05

Hesaplanan eta-kare değerlerine göre mesleki kıdem değişkeninin ölçeğin tüm boyutlarında etkisi “güçlü” düzeydedir. Ölçeğin Sonuçları Raporlaştırma ve Paylaşma boyutunda ise sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin homojen biçimde dağılmadığı Levene testi sonuçlarından anlaşıldığından Kruskal Wallis H testi yapılmıştır. Bu test sonucuna göre anlamlı fark tespit edilmiş, bu farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için Mann Whitney U testine başvurulmuştur. Bu analize yönelik sonuçlar Tablo 17’de görülmektedir.

Tablo 17. Sonuçları Raporlaştırma ve Paylaşma Boyutuna Yönelik Kruskal Wallis H ve Mann Whitney U Testi Sonuçları

X^2	p	MWU (Fark, Kıdem)
$x^2=41,979$,000*	1-5 yıl<11-15 yıl, 1-5 yıl<16 yıl ve üzeri 6-10 yıl <11-15 yıl, 6-10 yıl<16 yıl ve üzeri

*p<,05

Tablodaki analiz sonuçlarına göre ölçme ve değerlendirme ölçeğinin Sonuçları Raporlaştırma ve Paylaşma faktöründe tespit edilen görüş farkının 1-5 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri ile 11-15 ve 16 yıl ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri, 6-10 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri ile 16 yıl ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri ve 11-15 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri ile 16 yıl ve üzeri mesleki kıdemi olan sınıf öğretmenleri arasında olduğu gözlenmiştir.

Ölçme ve değerlendirme konusundaki araştırmalarda sınıfların kalabalık olması bir sorun olarak gösterilmektedir. Bu amaçla bağımlı değişkene yönelik görüşler sınıf mevcudu açısından da karşılaştırılmış, bu duruma yönelik olarak yapılan KWH testi sonuçları Tablo 18’de verilmiştir.

Tablo 18. Sınıf Mevcudu Değişkenine Göre KWH Analizi Sonuçları

Boyut	Chi-Square	p	sd	Fark	Eta-Kare
Ölçme Amacı ve Planlama	3,355	,340	3	-	-
Ölçme ve Değerlendirme Becerileri	6,796	,079	3	-	-
Dönüt ve Rehberlik	5,994	,112	3	-	-
Sonuçları Raporlaştırma ve Paylaşma	12,423	,006*	3	2>1,2>3	,064
Tamamı	6,108	,106	3	-	-

1: 20 ve daha az (N=81), 2: 21-30 kişi(N=141), 3: 31-40 kişi (N=18), 4. 40 ve daha fazla (N=2)

*p<,05

Tablo 18’e göre Ölçme Amacı ve Planlama, Ölçme ve Değerlendirme Becerileri, Dönüt ve Rehberlik alt faktörleri ve ölçeğin tamamı açısından sınıf mevcudu değişkenine göre anlamlı düzeyde görüş farkı bulunmamıştır (p>.05). Ölçeğin Sonuçları Raporlaştırma ve Paylaşma boyutunda ise sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin homojen biçimde dağılmadığı Levene testi sonuçlarından anlaşıldığından Kruskal Wallis H testi yapılmıştır. Bu test sonucuna göre anlamlı fark tespit edilmiş ($X^2=12,423$, p=,006), bu farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için Mann Whitney U testine başvurulmuştur. Analiz sonuçlarına göre ölçme ve değerlendirme ölçeğinin Sonuçları Raporlaştırma ve Paylaşma faktöründe tespit edilen görüş farkının 20 ve daha az kişilik sınıfı olan sınıf öğretmenleri ile 21-30 kişilik sınıfı olan sınıf öğretmenleri ve 21-30 kişilik sınıfı olan sınıf öğretmenleri ile 31-40 kişilik sınıfı olan sınıf öğretmenleri arasında olduğu gözlenmiştir.

Araştırmada son olarak bağımlı değişkene yönelik görüşler okutulan sınıf değişkeni açısından karşılaştırılmış, elde edilen bulgular Tablo 19’da verilmiştir.

Tablo 19. Okutulan Sınıf Değişkenine Göre KWH Analizi Sonuçları

Boyut	X ²	p	sd	Fark	Eta-Kare
Ölçme Amacı ve Planlama	6,03	,19	4		
Ölçme ve Değ. Becerileri	9,34	,05	4		
Dönüt ve Rehberlik	12,84	,01*	4	2>1, 4>1, 5>1	,199
Sonuçları Rap. ve Paylaşma	8,319	,08	4		
Tamamı	11,08	,02*	4	2>1, 5>1	,253

1: Birleştirilmiş Sınıf (N=20), 2: Birinci sınıf(N=56), 3: İkinci sınıf (N=76), 4. Üçüncü sınıf(N=37), 5. Dördüncü sınıf (N=53)

*p<,05

Ölçme ve değerlendirme ölçeğinin dönüt ve rehberlik alt boyutu ve ölçeğin tamamı açısından okutulan sınıf değişkenine göre anlamlı düzeyde görüş farkı bulunmuş (F(4,237)=2,817, p<.05), belirlenen anlamlı görüş farkı birinci sınıfı, üçüncü sınıfı ve dördüncü sınıfı okutulan sınıf

öğretmenleri ile birleştirilmiş sınıfı okutan sınıf öğretmenleri arasında gerçekleşmiştir. Ölçeğin tamamı açısından da anlamlı görüş farkı tespit edilmiş ($F(4,237)=2,862, p<.05$), bu fark birinci sınıfı ve dördüncü sınıfı okutan sınıf öğretmenleri ile birleştirilmiş sınıfı okutan sınıf öğretmenleri arasında gerçekleşmiştir. Hesaplanan eta-kare değeri Dönüt ve Rehberlik boyutu ile ölçeğin tamamında güçlü düzeyde bir etki gözlemlenmiştir.

TARTIŞMA

Araştırma kapsamında elde edilen bulgulara göre ölçeğin geneli açısından Ölçme Amacı ve Planlama, Ölçme ve Değerlendirme Becerileri ile Dönüt ve Rehberlik faktörlerinde Elazığ ili lehine anlamlı düzeyde görüş farkı bulunmuştur. Aynı sonuç Raporlaştırma ve Paylaşma alt faktörü açısından da elde edilmiştir. Araştırmaya göre kıdem arttıkça sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme becerileri konusundaki yeterlik algıları da artmaktadır. Berkant (2012) yapmış olduğu araştırmada kıdemi yüksek olan öğretmenlerin ölçme- değerlendirme boyutuna daha düşük kıdemdekilere kıyasla olumlu yaklaştığını belirlemiştir. Kıdemli öğretmenler 2005 ve sonrası programlarda öne çıkan ölçme ve değerlendirme becerileri açısından kendilerini daha yeterli bulmuşlardır.

Ölçeğin bütünü ve dört alt faktörü için de görev yerine göre anlamlı görüş farkı gözlenmiştir. Bu farklılık genel olarak Elazığ Merkez ile Bitlis Merkez ve Bitlis Güroymak arasında gerçekleşmiştir. Elde edilen bu bulgu il değişkeninden elde edilen bulgular ile örtüşmektedir. Acat ve Uzunkol'un (2010) yapmış olduğu araştırmada değerlendirme sürecinin genel boyutuna ilişkin öğretmen görüşlerinde öğretmenlerin görev yaptıkları okulların konumlarına göre de farklılaşma olduğu görülmüştür.

Öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme becerileri yeterlik algıları cinsiyet değişkeni açısından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır. Benzer şekilde Nazlıçiçek ve Akarsu (2008) cinsiyetin kullanılan değerlendirme uygulamalarına herhangi bir etkisinin olmadığını rapor etmiştir. Bu araştırmanın aksine Çoklar ve Odabaşı (2009), Şahin ve Uysal (2013) yaptıkları araştırmalarda cinsiyet ile ölçme-değerlendirme yeterlikleri arasında anlamlı ilişki bulunmuştur. Pektaş (2010) öğretmen adaylarıyla gerçekleştirdiği çalışmasında cinsiyet değişkeni açısından erkek öğretmen adayları lehine anlamlı bir farklılık bulurken; Başer ve diğerlerinin (2005) yaptıkları çalışmada ölçme-değerlendirme yöntemlerindeki yeterlik algısının kadınlarda daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Kadrolyu ya da ücretli çalışma durumuna göre öğretmenlerin ölçme değerlendirme yeterliklerine sahip olma düzeyleri hakkındaki görüşleri kadrolyu öğretmenler lehine farklılaşmaktadır. Karadeniz ve Demir (2010) ile Bayram (2009) kadrolyu, sözleşmeli ve vekil öğretmen gibi farklı şekillerde istihdam edilen öğretmenler arasında çalışma koşulları ve buna bağlı olarak da mesleğe ilişkin algılar ve yeterlikler açısından bir takım farklılıklar olduğunu belirtmiştir.

Ölçme ve değerlendirme ölçeğinin tümünde ve alt faktörlerinde mezun olunan fakülte değişkenine göre anlamlı bir fark bulunamamıştır. Benzer şekilde Üztemur ve Metin de (2015) yaptıkları araştırmada öğretmenlerin ölçme değerlendirme konusundaki yeterliklerinin fakülte değişkenine göre farklılaşmadığını tespit etmiştir. Bununla birlikte alan yazında öğretmenlerin ölçme ve değerlendirmeye ilişkin yeterlik algılarının mezun olunan fakülteye göre farklılaştığını gösteren çalışmalar da bulunmaktadır. Kuran ve Kanatlı (2009), Fen- edebiyat fakültesi mezunu olan fen ve teknoloji öğretmenlerinin eğitim fakültesinden ve eğitim enstitüsünden mezun olan fen ve teknoloji öğretmenlerine göre kendilerini ölçme - değerlendirme konusunda daha yeterli gördüklerini rapor etmiştir. Güneş (2007) ise yaptığı

çalışmada eğitim enstitülerinden mezun olan öğretmenlerin eğitim fakültelerinden ve fen-edebiyat fakültelerinden mezun olan öğretmenlere kıyasla yeterlik algılarının daha yüksek olduğunu belirlemiştir.

Eğitim durumu açısından yapılan karşılaştırmalarda sadece Dönüt ve Rehberlik boyutunda anlamlı düzeyde görüş farkı belirlenmiştir. Söz konusu farklılık lisans mezunu olan sınıf öğretmenleri ile ön lisans mezunu olan sınıf öğretmenleri arasında gerçekleşmiştir. Akdağ (2011) hazırladığı yüksek lisans tez çalışmasında fen ve teknoloji öğretmenlerinin geleneksel ve alternatif ölçme tekniklerine ilişkin yeterlik algı puanları ortalaması eğitim durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşmıştır. Dikmen (2008) ise sosyal bilgiler öğretmenlerinin geleneksel ölçme ve değerlendirme ve alternatif değerlendirme alanında sahip oldukları yeterlik puanlarının eğitim durumlarına göre anlamlı bir fark göstermediği sonucunu ortaya çıkarmıştır. Haynie (1992) ise eğitim durumu yönünden lisansüstü eğitim alan öğretmenlerin lisans eğitimi alan öğretmenlere göre daha yeterli olduğu sonucuna varmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğretmenler tarafından algılanan ölçme değerlendirme yeterlik düzeyi hizmet süresine göre farklılık göstermektedir. Kıdemi fazla olan öğretmenler kendilerini daha yeterli görmüşlerdir. Adıyaman (2005) tarafından yapılan araştırma da bu araştırma sonuçlarına paralel olarak hizmet süresi az olan öğretmenler ile hizmet süresi fazla olan öğretmenler arasında ölçme ve değerlendirme yeterlik düzeyleri açısından farklılıklar bulunmuştur. Özbaşı ve Çıkrıkçı-Demirtaşlı (2013) sınıf öğretmenlerinden 15 yıl ve daha üzeri kıdeme sahip olanların ölçme ve değerlendirmede kendilerini yeterli bulduklarını belirtmiştir. Bu bulguyu Güneş (2007) ve Can (2014) tarafından yapılan araştırmalar da desteklemektedir. Diğer taraftan; İlköğretimde görev yapan öğretmenlerle yapılan benzer araştırmalar (Kaplan, 2007; Karaca, 2008) mesleki kıdem ile ölçme ve değerlendirme yeterlikleri arasında ilişki olmadığını göstermektedir. Burry-Stock ve Zhang (2003) öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme konusundaki alan bilgilerinin yeterlik algıları üzerinde anlamlı etkisinin olduğunu ancak, kıdemin yeterlik algısı üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığını ileri sürmektedirler.

Ölçeğin tamamında ve dört faktöründe eğitim verilen sınıf mevcuduna göre görüş farklılığı tespit edilmiştir. Bu farklılık genel olarak 21-30 kişilik sınıfı olan öğretmenlerin görüşleri ile 20 ve daha kişilik sınıfları olan öğretmenlerin görüşleri arasındadır. Konu hakkında alan yazında yer alan benzer çalışmalar incelendiğinde sınıf mevcudunun artması ile ölçme ve değerlendirme araçlarının kullanımının zorlaştığını, dolayısı ile öğretmenlerin yeterlik algılarında düşüş meydana geldiğini gösteren çalışmalar (Anıl ve Acar, 2008; Erdoğan ve Kurt, 2012) mevcuttur. Diğer taraftan Bulut (2006) çalışmasında öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme yeterlik algılarının sınıf mevcuduna bağlı olmadığını belirtmiştir.

Öğretmenlerin ölçme ve değerlendirmedeki yeterlik algıları okutulan sınıfa göre hem ölçeğin tamamı için hem de dört faktör için farklılık göstermektedir. Bu farklılık genel olarak birleştirilmiş sınıf okutan öğretmenler ile diğer sınıf öğretmenlerinin görüşleri arasındadır. Sağ, Savar ve Sezer'in (2009) yapmış olduğu bir çalışmada birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme ile ilgili olarak aynı anda birden fazla sınıfın değerlendirmesinde sorun yaşadıkları görülmüştür. Bunu destekler başka bir çalışmada da birleştirilmiş sınıf okutan öğretmenlerinin öğrencilerini ölçüp değerlendirme de sıkıntılar yaşandığı (Erdem, Kamacı ve Aydemir, 2005: 11) rapor edilmiştir.

Araştırma bulguları genel bir değerlendirmeye tabi tutulduğunda kıdem, görev yeri, istihdam şekli, sınıf mevcudu ve okutulan sınıf ölçme ve değerlendirme becerileri yeterlik algıları açısından önemli bulunmuştur. Mevcut programın ölçme ve değerlendirme becerileri açısından başarısı kalabalık olmayan, kıdemli öğretmenlerin görev yaptığı, gelişmiş yerleşim yerlerinde sağlanabilecektir. Mevcut programdaki ölçme ve değerlendirme yaklaşımları çok zaman almakta (Acat ve Uzunkol, 2010a; Anıl ve Acar, 2008; Tuncer, 2010), kalabalık sınıflarda uygulama başarısı düşmektedir (Çoruhlu, Nas ve Çepni, 2009; Okur ve Azar, 2011; Tuncer, 2010).

Sınıf öğretmenlerin bazı ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarını çok nadir kullandıkları, öncelikli olarak ölçme ve değerlendirme materyali geliştirmede ve bireyselleştirilmiş eğitim programlarını değerlendirme ve objektif ölçme ve değerlendirme araçları hazırlamada sorun yaşadıkları da yine bu araştırmanın bulguları arasındadır. Bu konularda hizmet içi eğitim ihtiyacı olduğu söylenebilir. Hizmet içi eğitim ihtiyacı Arslan, Kaymakçı ve Arslan (2009), Bal ve Özküleççi (2010), Metin ve Özmen (2010) ve Tuncer'in de (2010) araştırma bulguları arasındadır. Buna karşın örneklemin büyük bölümü ölçme ve değerlendirme araçlarını hazırlamada kendilerini yeterli bulmaktadırlar. Bu bulgulara karşın hizmet içi eğitim faaliyetleri işlevsel bir çözüm olarak sunulamaz. Ülkemizde çok büyük bir kitleye eğitim verilmektedir. Bütün öğretmenlerin hizmet içi eğitimden geçirilmesi doğru bir yaklaşım olarak nitelenemez. Mevcut programların on iki yıllık bir geçmişi vardır. Öğretmenlerin mevcut program açısından eksikliklerinin giderilememiş olması ciddi bir sorundur. Bu noktada hizmet içi eğitim yerine öğretmenlerin öğrenmeyi öğrenme becerilerinin geliştirmeye dönük etkinliklerin okul ve il ölçeğinde planlanması önerilebilir.

Araştırmada kıdemli öğretmenlerin kıdemi daha az olan öğretmenlere göre kendilerini daha yeterli gördükleri belirlenmiştir. Oysaki kıdemi daha az öğretmenlerin yeterlik algıları daha yüksek olmalıdır. Yeni mezunlar aldıkları eğitimin bir sonucu olarak bu beceriler bakımından kendilerini daha yeterli olarak tanımlamalıdır. Bu sonuca göre yükseköğretim programlarında okutulan ölçme ve değerlendirme derslerinin niteliği gözden geçirilmelidir. Öğretmenlerin araştırma bulgularına yansıyan eğitim ihtiyaçları paralelinde eksikliklerinin giderilmesi gerekmektedir. Bunun yanında öğretmenlerin programlardaki ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarını zaman alıcı olarak tanımladıkları görülmektedir. Dolayısıyla hem ölçme ve değerlendirme etkinlikleri hem de eğitimin daha nitelikli yürütülebilmesi için sınıf mevcutları azaltılmalıdır. Araştırmanın yürütüldüğü örneklemin oluşturduğu il ve ilçe merkezleri dikkate alındığında gelişmişlik düzeyine paralel olarak ölçme ve değerlendirme yeterlikleri açısından da bilgi eksikliği olduğu görülmektedir. Bu noktada kısa süreli eğitimler veya rotasyonlarla yerleşim yerleri arasındaki bu eksikliklerin giderilmesi önerilebilir.

KAYNAKÇA

- Acat, M. B. ve Uzunkol, E. D. (2010). Sınıf öğretmenlerinin ilköğretim programlarındaki değerlendirme sürecine ilişkin görüşleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi* (www.esosder.org), 9(31), 1-27.
- Acar, T. (2008). *Yeni ilköğretim matematik programında yer alan alternatif değerlendirme yaklaşımlarının uygulamadaki etkinliği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van.
- Adıyaman, Y. (2005). *İlköğretim 4., 6. ve 8. sınıflarında Türkçe dersine giren öğretmenlerin ölçme değerlendirme düzeyleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon.

- Akdağ, G. (2011). Fen ve teknoloji öğretmenlerinin ölçme-değerlendirmeye ilişkin yeterlik algıları ve görüşleri (Adıyaman ili örneği). Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adıyaman Üniversitesi, Adıyaman.
- Anıl, D. ve Acar, M. (2008). Sınıf öğretmenlerinin ölçme değerlendirme sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(2), 44-61.
- Arslan, A. S., Kaymakçı, Y. D. ve Arslan, S. (2009). Alternatif ölçme-değerlendirme etkinliklerinde karşılaşılan problemler: Fen ve teknoloji öğretmenleri örneği. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, 1-12.
- Ayvacı, H. Ş. ve Nas, S. E. (2009). Öğretmen kılavuz kitaplarının yapılandırmacı kurama göre öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi (EFMED)*, 3(2), 212-225.
- Bal, M. S. ve Özkülekçi, G. (2010). Sosyal bilgiler dersinde kullanılan ölçme değerlendirme tekniklerine ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi. *9. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (20 -22 Mayıs 2010, Elazığ) Kongre Kitabı*, 79-83.
- Başer, N., Günhan, B.C. ve Yavuz G. (2005). İlköğretim öğretmen adaylarının ve öğretmenlerin öğretmen yeterlik algılarının karşılaştırılması üzerine bir araştırma. *XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*. 28-30 Eylül 2005 (syf. 515-521). Denizli: Pamukkale Üniversitesi.
- Bayram, E. (2011). *Öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme yeterliklerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Bayram, G. (2009). Öğretmenlerin İstihdam Biçimi Farklılıkları ve Yarattığı Sorunlar: Ankara'da Çalışan Sözleşmeli ve Ücretli Öğretmenlerin Görüşlerine Dayalı Bir Araştırma. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Berkant, H. G. (2012). İlköğretim programına yönelik öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9 (1), 1-19.
- Bulut, İ. (2006). *Yeni ilköğretim birinci kademe programlarını uygulamadaki etkililiğinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Burry-Stock, A. J. ve Zhang, Z. (2003). Classroom assessment practices and teachers' self-perceived assessment skills. *Applied Measurement in Education*, 16(4), 323- 342.
- Büyüköztürk, Ş., Çokluk, Ö. ve Köklü, N. (2012). *Sosyal Bilimler için İstatistik*. Ankara: Pegem Akademi Yayınevi.
- Can, M.F. (2014). *Beden eğitimi ölçme ve değerlendirme yeterliklerine ilişkin algıları (Muğla ili örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla.
- Çakan, M. (2004). Öğretmenlerin ölçme değerlendirme uygulamaları yeterlik düzeyleri: ilk ve ortaöğretim. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 37(2), 99- 114.
- Çetin, M. O. ve Çakan, M. (2010). Fen ve teknoloji dersi başarılarının farklı yaklaşımlarla ölçülmesi ve bu yaklaşımlara ilişkin öğrenci görüşleri. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, 1(2), 93-99.
- Çoklar, A.N. ve Odabaşı, H.F. (2009). Eğitim teknolojisi standartları açısından öğretmen adaylarının ölçme ve değerlendirme özyeterliklerinin belirlenmesi. *Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27, 1-16.
- Çoruhlu, T. Ş., Nas, S. E. ve Çepni, S. (2009). Fen ve teknoloji öğretmenlerinin alternatif ölçme değerlendirme tekniklerini kullanmada karşılaştıkları problemler: Trabzon örneği. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, VI(I), 122-141.
- Dikmen, F. (2008). *Sosyal Bilgiler dersi 2005 öğretim programının değerlendirme boyutuna dair 4. ve 5. sınıf öğretmen görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.

- Eğri, G. (2006). *Coğrafya öğretmenlerinin ölçme değerlendirme yapabilme yeterliği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Erdem, R. A., Kamacı, S. ve Aydemir, T. (2005). Birleştirilmiş sınıfları okutan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar: Denizli İli Örneği. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 1(1-2), 3-13.
- Erdemir, Z. A. (2007). *İlköğretim ikinci kademe öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme tekniklerini etkin kullanabilme yeterliklerinin araştırılması*(Kahramanmaraş Örneği). Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sütçü İmam Üniversitesi, Kahramanmaraş.
- Erdoğan, M. Y. ve Kurt, F. (2012). Öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme yeterlik algılarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Elektronik Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(2), 23-36.
- Gelbal, S. ve Kelecioğlu, H. (2007). Öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme yöntemleri hakkındaki yeterlik algıları ve karşılaştıkları sorunlar. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33, 135-145.
- Genç N. (2008). *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin ölçme değerlendirme uygulamaları ve yeterlik algıları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Mersin Üniversitesi, Mersin.
- Gliner, J.A., Morgan, G.A. ve Leech, N.L. (2015). Uygulamada araştırma yöntemleri: Desen ve analizi bütünleştiren yaklaşım (Çev.: Volkan Bayar, Çev. Ed.: Selahattin Turan). Ankara: Nobel yayın dağıtım.
- Gözütok, F. D., Akgün, Ö. E. ve Karacaoğlu, Ö. C. (2005). İlköğretim Programlarının öğretmen yeterlilikleri açısından değerlendirilmesi. *Eğitimde Yansımalar: VIII Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, 17-40. Ankara: Sim Matbaası.
- Güneş A. (2007). *Sınıf öğretmenlerinin kendi algılarına göre ölçme ve değerlendirme yeterlikleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Kaplan, S. (2007). *Sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme ilkelerinin önem ve uygulama düzeylerine ilişkin görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Karaca, E. (2008). Test ve madde analizi (Ed.: Serdar Erkan ve Müfit Gömleksiz). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karaca, E. (2003). *Öğretmen adaylarının ölçme ve değerlendirme yeterliliklerine ilişkin algıları*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karadeniz, Y. ve Demir, S. B. (2010). Sözleşmeli Öğretmenlik Uygulamasının Değerlendirilmesi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29 (2), 55-77.
- Karahan, Ş. (2008). *Özel eğitim okullarında çalışan eğitimcilerin öz yeterlik algılarının ve tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Karasar, N. (2009). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kelecioğlu, H., Eroğlu, M. G. ve Boztunç, N. (2010). *Öğretmen adaylarının ölçme ve değerlendirme yöntemlerine ilişkin yeterlilik algılarının incelenmesi*. Uluslararası Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Sorunları Sempozyumu II'de sunulmuş bildiri, 16-18 Mayıs 2010, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Kuran, K. ve Kanatlı, F. (2009). Alternatif ölçme değerlendirme teknikleri konusunda sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 6(12): 209-234
- Küçükahmet, L. (2005). Hayat bilgisi programının değerlendirilmesi. *Eğitimde Yansımalar. VIII. Yeni ilköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, 373-381. Ankara: Sim Matbaası. Özenc, M. (2013). Sınıf Öğretmenlerinin Alternatif

- Ölçme Ve Değerlendirme Yeterliklerinin İncelenmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- MEB (2009). Öğretmenlik Mesleki Genel Yeterlikleri. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- MEB (2006). Temel Eğitim Destek Programı Öğretim Programlarının (İlköğretim 6. Sınıflar Türkçe, Matematik, Fen Ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler) Değerlendirme Raporu.
- Metin, M. ve Özmen, H. (2010). Fen ve teknoloji öğretmenlerinin performans değerlendirmeye yönelik hizmet içi eğitim (hie) ihtiyaçlarının belirlenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 18(3),819-838.
- Nazlıçipek, N. Ve Akarsu, F. (2008). Fizik, Kimya Ve Matematik öğretmenlerinin değerlendirme araçlarıyla ilgili yaklaşımları ve uygulamaları. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 33(149), 18-29.
- Okur, M. ve Azar, A. (2011). Fen ve teknoloji dersinde kullanılan alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerine ilişkin öğretmen görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(2), 387-400.
- Özbaşı D ve Çıkrıkçı-Demirtaşlı N. (2013). Sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterliklere ilişkin algılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 46(2), 25-46.
- Pektaş, S. (2010). Öğretmen adaylarının ölçme ve değerlendirme yeterlik algılarının incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Sağ, R., Savaş, B. ve Sezer, R. (2009). Burdur'daki Birleştirilmiş Sınıf Öğretmenlerinin Özellikleri, Sorunları ve İhtiyaçları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(1), 37-56.
- Sezen, G. ve Çimer, A. (2009). Fen bilgisi öğretmen adaylarının insanda dolaşım sistemi konusundaki kavramları anlama seviyelerinin kavram haritası ve kelime ilişkilendirme testi ile belirlenmesi üzerine bir çalışma. I. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi'nde sunulmuş bildiri, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.
- Şahin, M. ve Uysal, İ. (2013). Öğretmen adaylarının ölçme ve değerlendirme konusundaki öz-yeterlik algılarının incelenmesi. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (BÜEFAD)*, 2(2), 190-207.
- Şeyihoğlu, A. ve Erbaş, A. A. (2010). Hayat bilgisi dersinde tanılayıcı dallanmış ağaç tekniğiyle doğru-yanlış test tekniğinin karşılaştırılması. 9. Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu Kitabı (20-22 Mayıs 2010, Elazığ), 887-891.
- Tuncer, M. (2010). İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin performans değerlendirmede yaşadıkları sorunların belirlenmesi ve bazı değişkenler açısından performans değerlendirmeye ilişkin düşünceleri (Kahramanmaraş ili örneği). Uluslararası Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Sorunları Sempozyumu II'de sunulmuş bildiri, 16-18 Mayıs 2010, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Uzun, Ü. (2013). Farklı türlerde eğitim hizmeti veren okul öncesi eğitim kurumu öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme yeterliklerine ait görüşleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
- Üztemur, S. S. ve Metin, C. (2015). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme alanındaki kavram yanılgıları ve öz yeterlik inançlarının incelenmesi. *E-Ajeli (Anatolian Journal of Educational Leadership and Instruction)*, 3(2),41-67.
- Vural, L., Çoklar, A. N. ve Şahin, Y. L. (2010). Öğretmen adaylarının ölçme-değerlendirme yaklaşımlarına yönelik görüşleri. Uluslararası Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Sorunları Sempozyumu II'de sunulmuş bildiri, 16-18 Mayıs 2010, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Yıldız, S. (2011). *İlköğretim programlarındaki ölçme ve değerlendirme yaklaşımları ile ilgili branş öğretmenlerinin görüşleri*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.